

נשק

לוקש אינו מודה

הפרשה כולה נתגלתה במקרה. שוטרי באר-שבט עצרו בידואי מן השבט של סולימאן אל-הווייל, החרימו אצלו אקדח שהוחזק ללא רשיון. בחקירה, גילה הבידואי כי קנה את האקדח מיהודי.

הבידואי נשאר במעצר, כשהחוקרים מנסים להוציא ממנו ידיעות נוספות על מסחר בלתי-חוקי בנשק. השמועה על הבידואי ש נתפס הגיעה גם לסוחר יהודי. הסוחר ידע כי אם ימשיכו השוטרים בחקירת העצור, קיים חשש רציני שתגלה גם עיסוקת נשק אחרת: ששה רובים שמכר לבידואי, יחד עם אברהם ("לוקש") גרוסבלאט, תושב רמלה. את הרובים הביא לסוחרים הורזיים קצין צה"ל.

הסוחר היהודי לא היסס, הקדים רפואה למכה. הוא מיהר למשטרה, הודיע כי ברצונו לספר את כל האמת ורק את האמת, בקשר לעסקאות הנשק הידועות והבלתי-ידועות שלטונות. התמורה שדרש: הכרותו כעד המלך.

רכוש נכבד. לפני שמסר את העדות דאג עד המלך לפרט נוסף. הוא הבריח לחוץ-לארץ, בהסכמת המשטרה, את אשתו ובתו. היה לו יסוד מספיק לעשות זאת, כי שותפו לעסקים, לוקש מרמלה, לא היה ידוע כאיש רד"לב כלל וכלל. לא היה ספק כי לאחר שיוודע ללוקש על העדות שמסר שותפו, ירצה להתנקם במשפחתו.

אברהם גרוסבלאט, 35, היה ידוע למשטרה עוד לפני תחילת החקירה בענין הנשק.

קצין כנארי

עורך-הדין לא בא למשפט

גרוסבלאט, גבר גבוה בעל מבנה גוף צנום, פנים עגולים ושער בלונדי, עלה לארץ-ישראל מפולין יחד עם צבא הגנרל אנדרס, החל מיד לעסוק בעסקים בלתי-רשמיים. במשך הזמן, הפך גרוסבלאט אחד מגדולי הסוחרים ברכוש גבוה, ארגן סביבו כנוסיה שלמה של אנשי העולם והתחתון, קבע את מקום משכנו ברמלה, החל לתכנן את פעולותיו ממרכז זה לכל רחבי הארץ.

גרוסבלאט היה המתחך בעיסקת הנשק בין הסוחר היהודי ואותו קצין צה"ל, לבין הבידואים, שקנו את הנשק.

עשר שנות מאסר. עדותו של עד המלך הכשירה את הקרקע לפעולה משפטית. הבידואי הקונה והקצין המוכר הובאו מיד למשפט, הורשעו בדין. נידונו לעשר שנות מאסר כל אחד. פסקי-הדין, הבהילו את גרוסבלאט. לאחר ששחרר בערבות, טענה השבוע המשטרה, הוא ניסה לברוח מן הארץ במהירות ובחשאי, ובכל הדרכים הן אפשריות.

השבוע, לאחר שנעצר שוב, הובא גרוסבלאט לדין בבית-המשפט המחוזי בתל-אביב, בפני הנשיא-התורן מרדכי קנת. עם או בלי עדותו של עד המלך, עם או בלי

הרשעתם של הקצין והבידואי, היתה תשובתו של לוקש אחת: "אינני אשם."

משטרה

הקצין החסר

אחד הקצינים העליונים של משטרת ישראל, שבלט בהעדרו בשורת מצחיות הכסף שהיתה תופשת את מקומותיה מדי בוקר במשפט עמוס בנגוריון נגד שורת המת-נדבים, היה סגן מפקח מחוזי יהושע בן-ארי, הוא היה עסוק בעבודתו כמפקד ה-נפה הדרומית של מחוז תל-אביב.

בן-ארי (זילברקלנק), עלה מפולין בשנת 1935. את דרכו בארץ החל כפועל-בנין בחיפה, התגייס לאחר שנה למשטרה, שרת כחוקר במשך תקופה ארוכה.

במרוצת השנים עלה השוטר זילברקלנק בסולם הדרגות, התפרסם כאחד השוטרים ההגונים והישרים ביותר. הוא לא הסתפק בסרטים הנוספים ובכוכבים שעיתרו את כתפיו, נרשם לאחר הקמת המדינה לפקול-טה למשפטים בתל-אביב.

בין שוטרי המחוז היו מספרים את ה-סיפור הבא: יום אחד שמע בן-ארי סגן מפקד המחוז, יעקוב קנר, כינה אותו "אני אלפאבית". בן-ארי, שהיה נמוך בדרגה מ-קנר, הודיע מיד לסגן מפקד המחוז שהוא מבקש ממנו לא לבוא יותר לנפה הדרומית, עליה פיקד בן-ארי. "אני עוד אוכיח לקנר מי אנאלפאבית", נשבע בן-ארי, לפי הסיפור שרחח בין פיקודיו.

השבוע קיים בן-ארי את הבטחתו. חודשים אחרי שקיבל את תעודת-ההסמכה, נפרד עורך-הדין יהושע בן-ארי ממפקדו בעל ה-השכלה העממית, יעקב קנר, מונה לחונן ראשי בקורס הקצינים הבכירים של משטרת ישראל.

המודיע שהודיע

לא בכל יום מזדמנת לאהרון אנקתה, בעל מועדון-קלפים על גג אחד הבתים ברחוב אלנבי בתל-אביב, הצעה מסחרית כמו זו שהובאה אליו על-ידי דב ("בנו") צימנס. "אם תכניס אותי כשותף בעסק שלך, אני מבטיח לך שנוכל לערוך כאן משחקי-גורל מכניסים", אמר בנו לאנקתה בבטחון רב.

אנקתה היה מעונין מאד. עד לאותו יום היה צריך להצמצם בניהול משחקי קלפים שהכנסותיהם מוצמצמות ביותר. הוא חשש לנהל משחקי קוביה, רולט או בקארא, מחשש המשטרה. "קיבלתי הבטחות מפרישות משמילגובסקי ומפארא" שהמשטרה לא תפריע לעסק שלנו. באתי אליהם ואמרתי להם שאין לי מה לאכול. הם הבטיחו לי, הסביר בנו.

עשרים אחוז מהרווח. אנקתה לא התענין לדעת מדוע קיבל בנו הבטחות בלתי-חוקיות כאלה מקציני משטרה. הוא הכיר את בנו עוד מהזמן בו היה בעל בית-קפה קטן על שפת הים ביפו, ידע כי בנו מקיים קשרים טובים עם משטרת תל-אביב, מוסר לה ידיעות בקביעות.

ההסכם היה פשוט מאד: תמורת הבטחת-תיהם המפורשות של שמילגובסקי ופארא, כד-בריו של בנו, קיבל השותף החדש 20% מת-ההכנסות של המועדון, אשר עשרות לקוחות חדשים תפסו בו את מקומותיהם ליד שולחן משחקי הגורל. לא תמיד השתו השותפים החדשים בעת חלוקת הרווחים. אולם בנו, שהיה ממונה על פתיחת הדלת וסגירתה, ב-התאם לסימנים מוסכמים הידועים רק ל-לקוחות הקבועים, שמר את כעסו בקרבו.

באחד הלילות, ללא אזהרה מוקדמת, פתח בנו את הדלת למשטרה. בפתח ניצבו אנשי המדור הפלילי, שעצרו ששה מתוך 30 הלקוחות שהיו במועדון. "עצרו את זה ואת זה ואת זה... הורה בנו לשוטרים, לת-דהמתו של שותפו, שנעצר גם הוא באותה הזדמנות.

אולם העצורים לא חיכו זמן רב לנקמה. בעדויות שמסרו השבוע בתיק החקירה, העי-דו כולם כאחד כי בנו הוא האיש שפיתח אותם לשחק במשחקי-גורל, בהבטיחו להם אישית את חסינות המשטרה. כאשר יתברר המשפט, והמשטרה תודיע, אם תודיע, כי בנו הוא מודיע, יצטרכו נאור ופארא להסביר היכן גבול סמכותו של מודיע: האם מותר (המשך בעמוד 13)

תערוכת בוליק רבת-עניין משכה רבב מעבד אל-חמיז

ב"ול טוב דומה לאשה צעירה; יש לו כל השיניים והוא נצמד היטב." באימרה קולעת זו הביע זקן שופטי התע-

ישר לבול

לשמירת בטחונה וסדריה של התערוכה גויס מנגנון מיוחד של סדרנים ובלשים. הבלשים לבשו בגדים אזרחיים ופורזו באולמות; הסדרנים הולבשו במדים מיוחדים: חולצה כחולה כהה וכובע משולש ירוק עם סמל מבריק. לפני פתיחת התערוכה נראים הסדרנים כשהם רוכשים לעצמם את צמדות תבלי-

משרה מיוחדת, בתוספת עשרות סדרנים ובלשים שפקח-יעין על המוצגים היקרים. הקמת התערוכה, תכנונה והוצאתה לפור-על, היו מיבצע עצום. המארגנים היו צרי-כים להתגבר לא רק על תקציב קטן של 300 אלף ל"י, אלא גם על עשרות כללים ותק-נות, הוראות וחוקים, פרי המסורת הא-רוכה של התאחדות אספני הבולים הבינ-לאומית (פי"9). מסורת זו דרשה רמה מק-צועית גבוהה מן האוספים המוצגים, ברירה קפדנית של המציגים, שיפוט מעולה, והש-גחה על אלף הכללים של תחביב איסוף-הבולים, שהוא אחד התחביבים הקלים ב-יותר בעולם, רק למראית-עין.

רוכה תביל, אשר ויגפריד בן ה-80, את דעתו על תחביבו העיקרי שעסק בו שנים. כשנפתחה השבוע תערוכת הבולים באול-

על קירות שני הבתים המפוארים בצפון תל-אביב היו מוצגים לראחה 529 אוספים שלמים או חלקי-אוספים של אספנים פר-טיים מכל חלקי תבל, תצוגות רשמיות של שירותי דואר ממסלתיים מ-30 ארצות שונות, ואחד-עשר אוספים מיוחדים במחלקת הכבוד של התערוכה.

לא פחות מ-49 אספנים מישראל הורשו להציג את אוספיהם בתערוכה. למרות ה-ברירה הקפדנית, והתקנות הקבועות כי רק מי שכבר זכה במדליית כסף לפחות, בתערו-כה לאומית, יכול להציג בתערוכה בינלאו-רית, תפסו האספנים הישראלים מקום-כבוד בתערוכה.

אולם מרבית האוספים מישראל לא היו של בוליישראל דווקא. בזמן שאספנים יש-ראליים כמו מוריץ שלוינגר הציגו "דפים נבחרים מתוך בולים קלאסיים של אירופה", יעקוב זגה את "סוריה והלבנון", לודביג רויזר את "האוסף המפורט של בוסניה והרצגובינה", הציגו האספן השחיצי בני גוגנהיים את "בולי ארץ הקודש", סול רוד-מאן מארצות-הברית את "קדומים ארץ-יש-ראליים" והרי אונגר מארצות-הברית את "האוסף המפורט של מדינת ישראל".

מיסטר סטמפ

בחדר סגור, ליד שולחן דיונים גדול, ישבו 20 השופטים, שמתפקדם להחליט בשאלה: מיהו בעל האוסף הטוב ביותר

דוור הדואר הישראלי, נועל את התערוכה. הוא תופס את מקומו לאחר חבריו, התורכי והפלשתינאי: